

Under forhandlingerne afvistes den af hr. Aksel Larsen hævdede opfattelse, at finansudvalgets handlemåde skulle være i strid med grundlovens § 46, såvel af statsministeren som af regeringspartiernes og socialdemokratiets ordførere. Sidstnævnte såvel som andre ordførere kritiserede dog, at man havde negligeret et af repræsentanterne for socialdemokratiet og socialistisk folkeparti i finansudvalget fremsat ønske om at få sagen om landbrugsstøtten behandlet i folketinget i form af et lovforslag.

Forhandlingen om forespørgslen sluttede med, at man uden at træffe nogen egentlig beslutning enedes om at lade udvalget for forretningsordenen, suppleret med et finansudvalgsmedlem fra hvert af de i finansudvalget repræsenterede partier, overveje, om der kunne fastsættes retningslinjer for finansudvalgets virksomhed især om adgang for et mindretal til i visse tilfælde at kræve en bevillingsansøgning behandlet i folketinget.

Udvalget for forretningsordenen suppleredes herefter til behandling af dette spørgsmål med følgende finansudvalgsmedlemmer: *Lysholt Hansen, Jørgen Jensen, Damsgaard, Grethe Philip og Poul Dam.*

Med udgangspunkt i de under forespørgslen den 8. oktober 1968 fremførte synspunkter samt et af folketingssekretariatet udarbejdet notat, der optrykkes som bilag, har der i det udvidede udvalg været ført en række drøftelser, som er endt med, at man er enedes om at udtale følgende:

Den igennem mange år udviklede sædvane, at en ikke bevilget udgift kan afholdes på forventet efterbevilling, når finansudvalget har givet sin tilslutning dertil, må fastholdes. Hvis finansudvalget har tiltrådt en udgift, er ministeren stillet, som om den formelle bevilling var givet.

Det anses ikke for muligt at begrænse finansudvalgets kompetence til at tiltræde udgifter på forventet efterbevilling til udgifter inden for en bestemt beløbsramme eller til udgifter af presserende karakter el. lign.

For så vidt angår forslag om bevillinger, som må anses for ganske særlig betydningsfulde på grund af bevillingens størrelse og konsekvenser, vil det som hidtil kunne være ønskeligt, at bevillingssagen forelægges folketinget i form af et lovforslag. Om dette

skal ske, må imidlertid i første række afgøres af vedkommende minister og finansudvalget.

Det spørgsmål er rejst, om en minister med tilslutning fra finansudvalget kan afholde en udgift, der er større end den, som er hjemlet i en speciel lov vedrørende det pågældende bevillingsområde. At dette spørgsmål må besvares bekræftende, følger af, at det i den specielle lov fastsatte beløb vil kunne ændres ved den egentlige bevillingslov (finanslov eller tillægsbevillingslov), og ifølge den gældende sædvane kan principielt enhver ubevilget udgift afholdes på forventet efterbevilling med finansudvalgets samtykke. Det må også i sådanne tilfælde bero på vedkommende minister eller finansudvalget, om folketingets tilslutning til en forhøjelse af udgiften skal ske i form af ændring af den specielle lov, og ofte vil dette være mest hensigtsmæssigt.

I folketingets mødeperioder er der næppe afgørende betænkeligheder ved den gældende ordning. Finansudvalgets aktstykker er tilgængelige for folketingets medlemmer såvel som for pressen, og ethvert medlem af folketinget har adgang til at føre et aktstykke vedrørende en bevillingsansøgning frem i folketingsalen i form af et lovforslag eller et forslag til folketingsbeslutning. Selv om et sådant skridt kun tages af et lille mindretal i tinget, vil det i almindelighed kunne forventes, at finansudvalgets behandling af bevillingsansøgningen vil blive stillet i bero, til forhandlingen i folketingsalen har fundet sted.

Uden for tingets mødeperioder, d. v. s. navnlig i de 3-4 sidste måneder af folketingsåret, er der ikke en tilsvarende adgang for ethvert folketingsmedlem til at føre en bevillingssag frem for folketinget. Ifølge grundlovens § 39 tilkommer det alene folketingets formand at indkalde folketinget til møde, idet det dog påhviler ham at indkalde til møde, når mindst $\frac{2}{5}$ af folketingets medlemmer eller statsministeren skriftligt fremsætter begæring herom med angivelse af dagsorden. I sommertiden vil det ikke være let at fremskaffe en sådan skriftlig begæring fra $\frac{2}{5}$ af tingets medlemmer, men folketingets formand har tilkendegivet, at hvis mindst 7 af finansudvalgets 17 medlemmer, repræsenterende $\frac{2}{5}$ af folketingets medlemmer, ønsker folketinget indkaldt i